

Аналіз обізнаності педагогів про НЛП та його застосування в освіті: практичні результати та рекомендації

Ірина Гондюл,

*магістрантка кафедри психології,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: hondiulil@krok.edu.ua*

Юрій Живоглядов,

*кандидат психологічних наук, доцент,
доцент кафедри психології,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: yuriygo@krok.edu.ua,
ORCID: 0000-0002-6763-2737*

У сучасному світі освітніх змін, де адаптація до нових методик та інновацій стає критично важливою, нейролінгвістичне програмування (НЛП) виступає як потужний інструмент. Дослідження обізнаності педагогів про НЛП та його застосування в освітньому процесі стало частиною проєкту «НЛП-практики для вчителів: дотик до невідомого», що охоплювало 61 учасника. Основна мета цього проєкту полягала в оцінці впливу НЛП-технік на психологічну гнучкість педагогів і їхню здатність адаптуватися до змін. В рамках проєкту проводилося емпіричне дослідження, яке починалося з оцінювання початкового рівня обізнаності педагогів про НЛП, їх готовності до сприйняття нових методик, а також психологічної гнучкості.

На початковому етапі учасники пройшли оцінювання за допомогою стандартизованих опитувальників, зокрема, опитувальника «Обізнаність про НЛП» та «Психологічна гнучкість» (опитувальник «Прийняття та дії» (AAQ- II) С. Гейза [1]). Результати показали, що 85,24% педагогів визнали, що їхня обізнаність про НЛП є низькою, і лише 14,76% заявили про наявність середнього рівня знань. Більшість учасників не мали досвіду застосування НЛП у своїй практиці, адже 95,08% педагогів не використовували жодну техніку НЛП.

Проєкт передбачав організацію міні-лекцій, майстер-класів та бліц-повідідей, які дозволили педагогам ознайомитися з основами НЛП і його техніками. Такі теми, як «Міфи про НЛП: чому вони застаріли» та «Збалансована взаємодія: основи калібрування в НЛП», допомогли розвіяти популярні стереотипи і ввести учасників у світ НЛП. На початку проєкту педагогам бракувало знань про НЛП та його техніки. Вони показували середній рівень психологічної негнучкості, що відображало їхнє небажання приймати нові методи.

Після проходження серії тренінгів та майстер-класів, 54% учасників відзначили позитивний вплив НЛП на свою педагогічну діяльність. Це дозволило підвищити рівень обізнаності про техніки НЛП до середнього і високого рівня. Завдяки проєкту 88,53% педагогів оцінили НЛП як дуже корисне для своєї роботи. Вони почали активно використовувати техніки, такі як «рапорт» і «якоріння», для покращення комунікації з учнями. Використання НЛП підвищує рівень довіри між педагогами та учнями, а також покращує

їхнє емоційне благополуччя. Результати впровадження НЛП в освітній процес продемонстрували, що педагогам вдалося покращити взаємодію з учнями та створити позитивну атмосферу в класі.

Оцінка змін у психологічній гнучкості педагогів перед і після проєкту свідчила про позитивні результати. Виявилось, що рівень психологічної негнучкості зменшився з 57,38% до 36,06%, що свідчить про значне покращення адаптивності педагогів. Педагоги стали відкритішими до нововведень і технологій, що позитивно позначилося на їхній професійній діяльності.

Після реалізації проєкту 91,8% учасників вказали на високий рівень оптимістичного стану, згідно з «Шкалою оптимістичного стану» [2] (вимірювання за шкалою оптимізму-реалізму), а середній рівень благополуччя зменшився з 62,3% до 39,34%, що оцінювалося за опитувальником «Індекс благополуччя ВООЗ-5» [3]. Це свідчить про те, що НЛП може слугувати потужним засобом для підвищення психологічного комфорту та професійної ефективності педагогів. Кількісні зміни в показниках психологічної гнучкості і благополуччя вказують на те, що НЛП дійсно сприяє покращенню загального психологічного стану педагогів, знижуючи рівень стресу та емоційного вигорання.

У зв'язку з вищезазначеним, рекомендується продовжувати дослідження в цій галузі, зокрема, реалізувати такі заходи:

1. Організація семінарів і тренінгів для педагогів, які б охоплювали основи НЛП та практичні техніки, що можуть бути корисними в навчанні. Це дозволить підвищити рівень обізнаності і зацікавленості вчителів.

2. Розробка методичних матеріалів і посібників з прикладами використання НЛП у різних навчальних ситуаціях, щоб педагоги могли отримати практичні інструменти для роботи з учнями.

3. Проведення регулярних оцінювань ефективності впровадження НЛП у навчальний процес, що дозволить виявити позитивні зміни в педагогічній діяльності, а також потреби в додаткових тренінгах або коригуванні існуючих програм.

4. Заохочення педагогів до обміну досвідом використання НЛП у професійній діяльності через створення платформ для спілкування та обміну практиками.

5. Проведення досліджень для вивчення впливу НЛП на успішність учнів, що допоможе отримати більше даних для обґрунтування його ефективності в освітньому процесі.

У часи війни, коли освітня система стикається з безпрецедентними викликами, впровадження ефективних інструментів навчання є необхідністю. НЛП стає одним з найбільш актуальних інструментів, здатних допомогти педагогам адаптуватися до нових умов та ефективно працювати навіть у складних ситуаціях.

Таким чином, аналіз обізнаності педагогів про НЛП та його практичне застосування в освіті показав, що проєкт «НЛП-практики для вчителів: дотик до невідомого» став важливим кроком у підвищенні рівня знань про НЛП та розвитку психологічної гнучкості. Впровадження НЛП-технік призвело до

позитивних змін у психологічному стані педагогів, покращення їхньої взаємодії з учнями та зниження рівня психологічної негнучкості. Це дослідження підкреслює важливість інтеграції НЛП у педагогічну практику як засобу, що сприяє адаптації до сучасних освітніх викликів.

Список використаних джерел

1. Широка, А. О., & Миколайчук, М. І. (2021). Адаптація україномовної версії опитувальника прийняття та дії (AAQ-II) на нормативній та субклінічній групах досліджуваних. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки*, 3, 101–112.
2. Савченко, О. В., & Лавриненко, Д. Г. (2023). Шкала оптимістичного стану: адаптація методики та її психометричні показники. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія*, 2, 10–16.
3. Карамушка, Л. М., Креденцер, О. В., Терещенко, К. В., Лагодзінська, В. І., Івкін, В. М., & Ковальчук, О. С. (2023). Методики дослідження психічного здоров'я та благополуччя персоналу організацій. Київ: Інститут психології імені Г.С. Костюка НАПН України, 31-32.